

Fiskal Tədqiqatlar İnstitutu (İspaniya)

(ing.) *The Institute of Fiscal Studies*

(isp.) *Instituto de Estudios Fiscales*

Veb sayt: <http://www.ief.es>

Baş direktor: D. José Alberto Plaza Tejera

1960-cı ildən əsası qoyulan və müxtəlif adlarla fəaliyyətini davam etdirən Fiskal Tədqiqatlar İnstitutu 29 dekabr 2000-ci il tarixli “Fiskal, inzibati və sosial qaydalar barədə” 14/2000 nömrəli Qanuna əsasən yenidən formalaşdırılaraq muxtar qurum olaraq yaradılmışdır. Vergilər və Büdcələr üzrə Dövlət Katibliyi (La Secretaría de Estado de Hacienda) vasitəsilə Maliyyə və İctimai Fəaliyyət Nazirliyinə (El Ministerio de Hacienda y Función Pública) tabedir. İnstitut 26 yanvar 2001-ci il tarixli 63/2001 sayılı Kral Qərarı ilə təsdiq edilmiş institutun strukturunu və funksiyalarını nizamlayan “cəmiyyətin və iqtisadiyyatın tələb etdiyi maliyyə və vergi institutlarının islahatları ehtiyacına cavab verən” öz Nizamnaməsinə malikdir.

İnstitutun missiyası ümumi şəkildə götürüldükdə əsas iki sahəyə istiqamətlənmişdir:

Birinci istiqamət tədqiqatlar, iqtisadi və hüquqi araşdırmalar, dövlət gəlirlərinə və xərclərinə dair məsələlər və onların iqtisadi və sosial sistemə təsiri üzrə konsultasiyalar, vergi statistikalarının analizi və istifadəsidir. Bu fəaliyyətlərdən faydalanan qurumlar Maliyyə və İctimai Fəaliyyət nazirliyi, digər nazirliklər və institutlardır.

İkinci istiqamət təlim və tədris işləri, Maliyyə və İctimai Fəaliyyət nazirliyinə dövlət qulluqçularının seçilməsi və təlimlərin keçirilməsi sahəsində əməkdaşlıq edilməsi, İspaniyada və xaricdə digər institutlarla təlim və texniki köməkliklə bağlı əməkdaşlıqların həyata keçirilməsidir. Bu fəaliyyətlərdən faydalananlar dövlət qulluqçuları, dövlət administrasiyalarının, muxtar icmaların, lokal administrasiyaların əməkdaşları, digər hökumətlərin və qurumların heyətləridir.

Təlimlər

Fiskal Tədqiqatlar İnstitutu öz Nizamnaməsi ilə müəyyən edilən qaydada aşağıdakı seçmə və təlim funksiyalarını yerinə yetirir:

- Maliyyə və İctimai Fəaliyyət Nazirliyinə dövlət qulluğuna qəbul prosesində əməkdaşlıq,
- Maliyyə və İctimai Fəaliyyət Nazirliyinin dövlət qulluqçularına təlimlərin keçirilməsi,
- Həm təlim və bacarıqlar sahəsində, həm də texniki köməklik sahəsində digər ispan və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq.

Tədris fəaliyyətlərinə müxtəlif mərkəzlərlə yaxın əməkdaşlıq çərçivəsində hər vəzifə üzrə təlim tələblərinin müəyyənləşdirilib qiymətləndirilməsindən sonra xüsusi tədris planlarının proqramlaşdırılması daxildir. Bu fəaliyyətlər dəstəkləyici təlim materiallarının köməyi ilə müxtəlif peşəkar təlimçilər tərəfindən sessiyalar və ya intensiv kurslar vasitəsilə həyata keçirilir. Aşağıdakı *Davamlı Tədris planları* hər il həyata keçirilir:

- ✓ Dövlət Vergi Administrasiyası Agentliyi üçün tədris planı,
- ✓ Baş Dövlət Nəzarəti Administrasiyası üçün tədris planı,
- ✓ Əmlak qeydiyyatı Baş Direktorluğu üçün tədris planı,
- ✓ Sığorta və Pensiya Baş Direktorluğu üçün tədris planı,
- ✓ Dövlət Aktivləri Baş Direktorluğu üçün tədris planı,
- ✓ Büdcələr Baş Direktorluğu üçün tədris planı,
- ✓ Muxtar İcmalarla Maliyyə Koordinasiyası Baş Direktorluğu üçün xüsusi təlimlər,
- ✓ Baş İnspeksiya Xidməti üçün xüsusi təlimlər.

İnstitut həmçinin “Virtual Campus” vasitəsilə fərdi şəkildə təlimlər də təşkil edir.

İnstitut tərəfindən Maliyyə və İctimai Fəaliyyət Nazirliyinə işə yeni qəbul olunan şəxslərə işə qəbul mərhələsinin ikinci fazası olaraq 4 aydan 12 ayadək olan müddətə əməkdaşların funksiyalarını effektiv şəkildə həyata keçirə biləcəkləri lazımı təlim və bacarıqların təmin edilməsi məqsədi ilə təlimlər həyata keçirilir. Təlimlər müddətincə dinləyicilər *təlimdə olan dövlət qulluqçuları* hesab olunur və onlar kursu başa çatdırıb müvafiq qurumlara təyin olunmayanadək *rəsmi dövlət qulluqçuları* hesab olunurlar.

İnstitut tərəfindən həmçinin dövlət qulluqçularının yuxarı qurumlara və vəzifələrə təyinatını dəstəkləyən və üstünlük yaradan *daxili yüksəlmə kursları*, öz qurumlarında və vəzifələrində digər ixtisaslaşmalara yiyələnmələri üçün *funksional mobillik kursları*, müəyyən vakansiyanı tutmaq və ya müəyyən iş üçün müsabiqə prosesində kifayət qədər nəticəyə nail olmaq üçün tələb olunan xüsusi texniki biliklərin və müəyyən bir işə təyin olunan əməkdaşlar üçün gərəkli olan xüsusi texniki biliklərin təmin olunması ilə əlaqədar *kurslar* həyata keçirilir.

Fiskal Tədqiqatlar İnstitutu “Vergi administrasiyası və daxili gəlirlər üzrə beynəlxalq magistr”, “Daxili gəlirlər və maliyyə administrasiyası üzrə beynəlxalq magistr”, “Dövlət idarəetməsi üzrə magistr”, “Maliyyə və iqtisadi siyasət üzrə Magistr” kimi magistr dərəcəsi proqramları və Madrid Complutense Universitetinin (UCM) Maliyyə və Vergi Hüququ Departamenti ilə birlikdə “Hüquq” üzrə və Milli Distant Təhsil Universiteti (UNED) və Madrid Complutense Universiteti (UCM) ilə birlikdə “Dövlət idarəetməsi və menecment” üzrə doktorantura proqramları təşkil edir.

Tədqiqat fəaliyyətləri

Fiskal Tədqiqatlar İnstitutu dövlət gəlirlərinə və xərclərinə dair məsələlər və onların iqtisadi və sosial sistemə təsiri üzrə və Nizamnaməsi ilə müəyyənləşdirilmiş digər mövzular üzrə tədqiqatların həyata keçirilməsində önəmli rol oynayır. İnstitut həmçinin Vergilər və

Büdcələr üzrə Dövlət Katibliyinə bu məsələlər üzrə iqtisadi konsultant funksiyasına da malikdir.

Fiskal Tədqiqatlar İnstitutunun həyata keçirdiyi müxtəlif yönümlü tədqiqatlar aşağıdakı mövzular üzrə qruplaşdırılır:

- ❖ Dövlət gəlirləri,
- ❖ Dövlət xərcləri.
- ❖ Fiskal sosiologiya,
- ❖ Maliyyə və vergi qanunvericiliyi,
- ❖ Fiskal siyasət və gender,
- ❖ Konsultasiyalar: İşçi qrupları və komitələr.

Kurslar

- Dövlət iqtisadiyyatı kursları – İnstitut ildə iki dəfə tətbiq edilmiş iqtisadi təhlil mövzuları üzrə ixtisaslaşdırılmış kurslar təklif edir (*“Dövlət siyasətinin iqtisadi analizi üzrə irəli səviyyəli (advanced level) kurs”, “Fiskal və sosial siyasətlərin səmərəliliyinin və rifah yönümlü təsirinin qiymətləndirilməsi metodları”, “Verilənlərin analizi”, “İqtisadi səmərəliliyin və ön funksiyaların ekonometrik dəyərləndirilməsi”, “SAS Statistika Sistemi”, “Ekonometriya 1” və “Ekonometriya 2”*).
- Yay kursları – İnstitut digər universitet və administrasiyalarla əməkdaşlıq edərək müxtəlif mövzular və maraq sahələri, mərkəzin əsas iş istiqamətlərinə uyğun sahələr üzrə analizlərə və debatlarla töhvə vermək məqsədi ilə, həmçinin siyasi, akademik və həmin sahələr üzrə professional dairələrin iştirakı ilə həyata keçirilən və yay kursları adlanan təlim fəaliyyətlərini təşviq edir (*“Yeni global iqtisadi ssenaridə beynəlxalq vergitutma”, “Yaxınlaşmanın və maliyyə rəqabətinin ssenarisində beynəlxalq vergitutma: şirkətlərin maliyyə strategiyalarına təsiri”, “Beynəlxalq vergiləndirmə, ictimai hüquq və vergi islahatları”, Corciya Dövlət Universiteti ilə birlikdə “Dövlət iqtisadiyyatı üzrə yay kursları”*).

Seminarlar

İnstitut mütəmadi olaraq araşdırma təcrübələrinin bölüşdürülməsi və özünün əsas fəaliyyət sahələrinə aid olan müxtəlif və aktual məsələlərin bir arada müzakirə edilməsi üçün nəzərdə tutulan müxtəlif seminarlar həyata keçirir.

Təşkilati məqsədlər nöqtəyi-nəzərindən seminarlar istifadə olunan metodologiyalardan asılı olaraq fərqli təhsil sahələri üzrə təsnifləşdirilir:

- ↻ Seminarlar, simpoziumlar və beynəlxalq konfranslar,
- ↻ Dövlət iqtisadiyyatı seminarları,
- ↻ Maliyyə hüququ üzrə seminarlar,
- ↻ Dövlət statistikasına seminarları,
- ↻ Fiskal siyasət və gender üzrə seminarlar.